

**Detta dokument är endast ett utdrag ur överenskommelsen,
med fokus på insatserna för stärkt cancervård.**

Överenskommelse om kunskapsstyrning och vissa utvecklingsområden inom hälso- och sjukvården 2014

**överenskommelse mellan staten och
Sveriges Kommuner och Landsting**

1. Inledning

Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) kommer årligen överens om ett antal överenskommelser som syftar till att befolkningen ska erbjudas en behovsanpassad, tillgänglig och effektiv vård av god kvalitet. Målsättningen är att hälso- och sjukvården ska ge patienten ett mervärde i form av ökad hälsa.

Överenskommelsen för kunskapsstyrning och vissa utvecklingsområden inom hälso- och sjukvården 2014 omfattar insatser för fortsatt utveckling av stödstrukturer för kunskapsstyrning, nationella programområden, öppna jämförelser samt fortsatt utveckling utifrån den nationella läkemedelsstrategin och cancerstrategin.

Arbetet inom ramen för överenskommelsen ska sträva efter ett tydligt jämställdhetsperspektiv där så är möjligt, vilket bl.a. innebär att statistik ska redovisas och analyseras uppdelat på kön där så är möjligt.

Det är vidare angeläget att arbetet inom ramen för denna överenskommelse samordnas med övriga överenskommelser på hälso- och sjukvårdsområdet och motsvarande insatser inom folkhälsa och socialtjänst för att på så sätt bidra till ett mer effektivt stöd för kommuner och landsting.

... // ...

5. Stärkt cancervård

I betänkandet En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11) lämnades förslag till en strategi för svensk cancervård med inriktning på bland annat förebyggande arbete, tidig upptäckt, diagnostik, behandling, palliativ vård, kunskapsbildning och kunskapspridning.

Mot bakgrund av förslagen i strategin har regeringen vidtagit flera åtgärder. Den strategiskt och långsiktigt viktigaste åtgärden var etablerandet av sex regionala cancercentrum (RCC) – ett i varje sjukvårdsregion. RCCs arbete är definierat i tio kriterier. Nationell samverkan mellan RCC är en förutsättning för att nå en jämlik vård över landet. Dessutom ger det en möjlighet att utbyta erfarenheter mellan regionerna och lära av varandra.

I maj 2011 slöt regeringen och SKL en överenskommelse som syftade till att landstingen ska påbörja arbetet med en nivåstrukturerad på nationell nivå för sällsynta och särskilt svårbehandlade cancersjukdomar. Syftet var att öka vårdkvaliteten och få förbättrade vårdresultat, att erhålla ett mer effektivt utnyttjande av hälso- och sjukvårdens resurser samt att stärka förutsättningar för klinisk forskning.

I SKLs rapport från september 2013 belyses hur nationell samverkan mellan sjukvårdshuvudmännen bör utvecklas för att stödja en nationell nivåstrukturerad cancervård där särskilda vårdinsatser koncentreras till ett fåtal vårdgivare. I rapporten finns förslag till framtida arbetsprocess och beslutsordning. Dessutom redogörs för arbetet med tre pilotområden.

I rapporten beskrivs vidare hur IT-utvecklingen skapar nya möjligheter för professionell samverkan. Till exempel skapas nya sätt att på nationell och internationell nivå ta vara på bästa kompetens för diagnostik och behandling av särskilt ovanliga cancerformer. Nivåstruktureringen innebär då ett kunskapsutbyte kring handläggningen av en enskild patient.

En förutsättning för cancervård med hög kvalitet och utan väntetider är välfungerande patologisk verksamhet. Under 2013 identifierades viktiga utvecklingsområden genom en workshop med landets verksamhetschefer. Till exempel lyftes möjligheten att arbeta via nätverk fram som centralt. Avdelningar som tillfälligt har låg bemanning bör kunna få hjälp med enklare volymdiagnostik. Det krävs också specialistnätverk för att bedöma mer komplicerade diagnoser. Dessutom krävs ett systematiskt kvalitetsarbete inom patologin. Väl förankrade nationella kunskapsstöd eftersträvas.

Insatser 2014

Parterna är överens om att fortsatt stödja utvecklingen inom cancervården. SKL svarar för ett nationellt stöd och samordnar landstingens insatser på följande områden.

För detta ändamål avsätts 7 000 000 kronor.

5.1 Regionala cancercentrum i samverkan

SKL ska fortsätta att verka som en sammanhållande part för den nationella samverkansgruppen för RCC. SKL kommer bland annat att främja att nationellt angelägna områden för jämlik vård kommer upp

för diskussion och att formerna för samverkan ytterligare utvecklas. SKL kommer också att verka för att värdefulla erfarenheter från tidigare arbeten inom ramen för den nationella cancerstrategin implementeras inom RCC.

5.2 Fortsatt arbete med nivåstrukturering

SKL ska fortsätta arbetet med en nationell samordning av delar av den högspecialiserade cancervården i enlighet med föreslagen arbetsprocess och beslutsordning. SKL kommer genom RCC:s samverkansgrupp starta processen med ytterligare nya åtgärder under 2014.

SKL kommer också att verka för att öka kvaliteten på specifika vårdinsatser och för att stärka sambandet i vårdprocessen för berörda cancerpatienter genom att ta fram en modell för en nationell multidisciplinär rond.

5.3 En nationell cancerguide

SKL kommer vidare främja och stärka cancerpatienters och deras anhörigas möjlighet att göra reella och rationella val. Detta ska ske genom att SKL verkar för att nationella vårdgivare presenterar en kvalitetssäkrad, strukturerad och lättillgänglig information om innehåll och resultat av sin verksamhet. Utgångspunkten ska vara att göra detta inom ramen för 1177 Vårdguiden.

5.4 Nationell samordning av patologi

SKL ska under 2014 stödja utvecklingen av nya arbetssätt och nationell samverkan inom den patologiska verksamheten. Syftet är att genom regional och nationell nätverksbildning nyttja den samlade patologiska kompetensen så att ledtider förkortas och medicinska bedömningar blir högkvalitativa och patientsäkra över hela landet. SKL ska bland annat verka för att möjligheten till nätverksbildning underlättas.

SKL ska också stödja ett kvalitetsutvecklingsarbete inom patologi. Målsättningen är att det systematiskt ska ske ett förbättringsarbete. En kartläggning av dagens strukturer kommer att ligga till grund för arbetet.